

СДРУЖЕНИЕ „ЧИТАЛИЩА“ СЛИВЕН

ПРОЕКТ!

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩАТА В ОБЩИНА СЛИВЕН 2015-2020

ВЪВЕДЕНИЕ

Читалищата са неизменна част от културата в общината и ги приемаме като фактор за социално и икономическо устойчиво регионално развитие. Поставяме културното наследство като икономически ресурс – възможност да се включи в туристически пакет. Приемаме читалищата като социален фактор за интеграция на различни групи със специфични потребности - деца, младежи, възрастни.

Те са център, в който българските традиции и обичаи се предават от поколение на поколение, център в който се разпространяват знания и умения, център за информация и комуникации, център в който има място за всеки независимо от неговата възраст, пол, социална, етническа и партийна принадлежност.

За изпълнението на стратегията е необходимо взаимодействие на всички представители на обществото, както и непрекъснат обмен между тях.

ХАРАКТЕРИСТИКА НА ЧИТАЛИЩАТА В ОБЩИНА СЛИВЕН

На територията на Община Сливен, своята дейност осъществяват **53** народни читалища. Всички читалищни организации са регистрирани по ЗНЧ. В град Сливен читалищата са 15 с 44,5 щатни бройки, а в селата – 37 читалища с общо 55,5 щатни бройки. Дейността им се финансира от Държавната субсидия - по стандарт за субсидирана бройка.

С решение на Общинския съвет

- е предоставено правото на **безвъзмездно ползване върху сградите на 49 читалища**
- **едно** читалище разполага със собствена база /НЧ „Зора 1860”, гр. Сливен/
- **едно** читалище се помещава в сграда частна собственост /„Карандила джипси-2008”, гр. Сливен/
- **две** новоучредени читалища през 2013 г. - **без база** /НЧ „К.Константинов 2013”, гр. Сливен;
НЧ „Христо Кючуков 2013”, гр. Сливен/

По отношение на собствеността - **две от читалищата** са частна общинска собственост /НЧ „Единство” и НЧ „Хр.Ботев”/, а другите са публична общинска собственост.

Община Сливен се характеризира с развита културна инфраструктура, за която съществен принос имат и народните читалища, особено за съхранение и развитие на духовните ценности и традиции в малките населени места, за развитие на ефективна културна дейност като устойчив фактор за развитие на местните общности. Активно е взаимодействието на Община Сливен с народните читалища, изградено на основата на партньорство, при спазване на законодателството и основано на принципите на отчетност, публичност и прозрачност.

Приемайки, че културата и гражданското общество са решаващ фактор за общественото развитие, изпълнението на тази стратегия има за цел да фокусира публичното внимание в областта на читалищното дело и я изведе в един от приоритетите в процеса на формиране на политики в Община Сливен.

СИЛНИ СТРАНИ НА ЧИТАЛИЩАТА

- Открояват се като основен, а на места и единствен културен институт
- Обединени в Сдружение „Читалища” са 34 читалища и 50 членуват в Общинска организация към СНЧ
- Информирани, разпознаваеми, доверителни
- С утвърден авторитет сред местните общности
- Надежден партньор
- Умения за работа в екип
- Добре мотивирани
- Гъвкави, отворени към иновативни форми на работа
- Изпълняват широк кръг от дейности
- Натрупан опит от обучителни програми

СЛАБИ СТРАНИ

- Ограничен финансов ресурс
- Голям териториален обхват
- Недостатъчни или изцяло липсващи нови технологии – компютри, интернет
- Разминавания в начина на управление между настоятелство и председател; председател – секретар;

- Липса на обучения на председатели на настоятелствата и техните членове
- Умения за лобиране

СТРАТИГИЧЕСКА ЦЕЛ И ПРИОРИТЕТИ

Настоящата стратегия се основава на разбирането, че читалищното дело е неделима част от развитието на общността, важна и съществена характеристика на качеството на живот. Съгласно дефиницията, приета от държавите членки на ЕС, културата включва всички „стоки” и услуги в областите културно - историческо наследство, изпълнителски изкуства, библиотеки и книгоиздаване.

Развитието на съвременната среда налага ново поведение и ново осмисляне на визията за читалищата в нейната цялост като традиция и съвременна практика.

Ето защо при разработването на настоящата стратегия се приемат за водещи принципите в развитието на съвременното общество - конкурентност, партньорство и диалогичност, ефективност и устойчивост, децентрализация и равнопоставеност на достъпа до обществените ресурси.

Тя е насочена към серия от действия, които влияят пряко върху развитието на културата в общината и включва всички заинтересовани и участващи в процеса страни от публичния и граждански сектор като разчита да утвърди развитието на читалищата като източник на икономически и социални ползи.

ОСНОВНА ЦЕЛ:

Читалищата да работят за съхраняването, развитието и утвърждаването им като съвременни културно – информационни центрове на местните общности, с активното участие на гражданското общество. Фактор за обогатяване на местния културен живот, социалната и образователна дейност, запазване на традициите, възпитаване в национално самосъзнание, осигуряване на достъп до информация.

Тя цели да подпомогне организирането и реализацията на комплекса от дейности, както и да съдейства за повишаване активността на читалищните настоятелства с цел създаване на благоприятна среда за всички възрастови групи, ползващи услугите на читалищата в общината.

ПРИОРИТЕТИ

1. Утвърждаване на читалищата като съвременни културно – информационни центрове
2. Оптимизиране на инфраструктурата, материалната база и техническото обезпечаване на читалищата
3. Развиване на активно гражданско общество
4. Професионалното израстване и издигане авторитета на читалищния работник
5. Провеждане на интеркултурен диалог
6. Привличане на човешки и финансови ресурси

ДЕЙНОСТИ ПО РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПРИОРИТЕТИТЕ

ПРИОРИТЕТ 1. *Утвърждаване на читалищата като съвременни културно – информационни центрове*

- Провеждане на кръгли маси, дискусии по теми – „Читалищата - съвременни центрове на местната общност”, „Мястото на читалището в днешния информационен поток”
- Издаване на информационни материали, отразяващи и популяризиращи дейностите по места
- Постигане на устойчивост на дейностите по проект „Българските библиотеки – място за достъп до информация и комуникация за всеки”, Програма „Глобални библиотеки – България”
- Организиране на информационни кампании в партньорство с органите на местното самоуправление, свързани с реализирането на дейности за развитие на обществените процеси във всички сфери на обществения и социалния живот
- Предоставяне на компютърни и интернет услуги

ПРИОРИТЕТ 2. *Оптимизиране на инфраструктурата, материалната база и техническото обезпечаване на читалищата*

- Да се изгради комисия от представители на местната администрация и читалищата, за ежегодно оценяване състоянието на читалищните сгради
- Внасяне на предложения в Общински съвет за финансиране ремонта на сградите

ПРИОРИТЕТ 3. *Развиване на активно гражданско общество*

Засилване на проактивната роля на читалищата като инициатори и двигатели за развитие на общностите и стимулиране на гражданска активност на местно ниво посредством дейности за учене през целия живот.

ПРИОРИТЕТ 4. *Професионално израстване и издигане авторитета на читалищния работник*

- Обучения по проекти, квалификационни курсове - поне веднъж годишно
- Номиниране на читалищен деец за „БУДИТЕЛ“ по случай 1-ви ноември – Деня на будителите (читалищен работник – секретар, библиотекар или друг, член на настоятелство, председател на читалище, участник в колективите за любителско творчество)

ПРИОРИТЕТ 5. *Провеждане на интеркултурен диалог*

- Читалищата играят роля на основен партньор при реализацията на събития, включени в културния календар на гр. Сливен, и участват в организирането на пет регионални фолклорни събора:
  - ✓ **„Маскарадни игри“** – всяка година, м. февруари – март с променящо се домакинство
  - ✓ **Конкурс – надпяване „С песните на Йовчо Караиванов“** – м. април, през година, с.Селиминово
  - ✓ **Регионален фолклорен събор в гр. Кермен** – м. май – юни през година
  - ✓ **„На събор край Тунджа“** – през м. май - юни през година
  - ✓ **Регионален фолклорен събор „Зимни празници“**- м. декември в с. Мечкарево всяка година
- Други празници:
  - ✓ **Празник „Златна праскова“** – всяка година през м. юли в с. Гавраилово
  - ✓ **„Празник на билките“** – всяка година на Еньовден в с. Бяла
  - ✓ **Детски музикален фестивал „Мишо Тодоров“** – м. юни с домакинство НЧ „Зора - 1860“ гр. Сливен
- Празници на всички селища в общината
- Международен детски фолклорен танцов фестивал „Приятелство без граници“ – през м. май всяка година. Участниците във фестивала гостуват по селата в Община Сливен.

ПРИОРИТЕТ 6. *Привличане на човешки и финансови ресурси*

- **Създаване** на Фонд „Читалища” към Общината и/или да бъде направление от Общински фонд „Култура”. Чрез конкурсни сесии за проекти да се финансират дейности на читалища – най-малко веднъж годишно
- **Активна** работа по осигуряване на алтернативни източници за финансиране на сектор Култура (кандидатстване по Европейски и международни програми)
- **Стимулиране** на публично – частните партньорства в сектора
- **Утвърждаване** на културата като двигател за устойчиво развитие и изпълването и с енергия за пълноценен качествен живот на нейните граждани

ПРИОРИТЕТ 7. *Възпитаване и отглеждане на публика*

- Любителското художествено творчество (самодейността) е пряко свързано с възпитаването на публики и личното ангажиране и включване в културния живот. Тя е първото стъпало, на което може да се стъпи и да се гради нагоре
- Оптимизиране на връзката читалища – училища – граждански организации
- Създаване на програми за тийнейджъри, привличане на отделни личности, както и формални и неформални ученически групи като приятели, доброволци и партньори на читалищата
- Пъстроцветни културни афиши, образователни концерти, образователни програми и общи проекти на читалища и училища
- Скъсяване пътя между тях и създаване на пълноценна публика с респект към културните постижения.

Акцентът на настоящата стратегия е насочен към дейността на читалищата в Община Сливен.

Стратегията е внесена от Сдружение ” Читалища” Сливен.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЙОРДАНКА ТАСКОВА